

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 172

Σ 1 ΜΑΡ, 2016

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Θεόδωρο Φορτσάκη
2. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 3580/29.2.2016 Ερώτηση με θέμα:
«Ρύπανση των Δελφών»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 3580/29.2.2016 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Θεόδωρου Φορτσάκη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το αποκαλούμενο ως αρχαίο μονοπάτι Δελφών – Χρισσού, εντάσσεται εξ' ολοκλήρου στη ζώνη Α' απόλυτης προστασίας του αρχαιολογικού χώρου των Δελφών, η οποία ελέγχεται από τις διατάξεις του Αρχαιολογικού Νόμου 3028/2002 και έχει έκταση περίπου 85.000 στρεμμάτων. Πρόκειται για ένα δίκτυο ημιονικών διαδρομών, που συνέδεαν τους Δελφούς με την Κίρρα και χρησιμοποιήθηκαν από την αρχαιότητα έως και τη σύγχρονη εποχή με συνεχείς επισκευές και παρεμβάσεις. Το 2005 μάλιστα μετά από την αριθμ.9/17.7.2005 γνωμοδότηση του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Στερεάς Ελλάδας, εφαρμόστηκε μελέτη εργασιών διαμόρφωσης, αποκατάστασης και διάνοιξης των διαδρομών αυτών.

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδος, η οποία είναι αρμόδια για τον έλεγχο από αρχαιολογικής άποψης της ευρύτερης περιοχής του δελφικού τοπίου, δηλαδή της ζώνης Α' και Β' συνολικής έκτασης 350.000 στρεμμάτων, ενημερώθηκε για πρώτη φορά σχετικά με καταγγελία που αφορούσε την ύπαρξη λυμάτων στη διαδρομή του μονοπατιού Δελφών-Χρισσού με το αρ.πρ.2189/2.6.2014 έγγραφο του Β' Δημοτικού Σχολείου Άμφισσας, στο οποίο δεν προσδιοριζόταν ωστόσο το ακριβές σημείο της ροής λυμάτων. Η Εφορεία με έγγραφό της ζήτησε από την αρμόδια Διεύθυνση του Δήμου Δελφών την πραγματοποίηση από κοινού αυτοψίας, ενώ μετά το αρ.πρ.63178/4010/12.6.2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωροταξικού Σχεδιασμού της Π.Ε. Φωκίδας, επικαιροποιήθηκε με το Φ.11/13/2452/19.6.2014 έγγραφό της, το αίτημα ενημέρωσης για την αιτία της ρύπανσης και το χρονοδιάγραμμα αποκατάστασης της βλάβης. Σε συνέχεια της αλληλογραφίας αυτής η Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωροταξικού Σχεδιασμού της Π.Ε. Φωκίδας με την αρ.πρ.75046/4745/20.8.2014 απόφασή της επέβαλε στο Δήμο Δελφών την επιβολή χρηματικής ποινής.

Η ΕΦΑ Φωκίδας, λόγω της παρέλευσης ικανού διαστήματος και της μη απόκρισης του Δήμου Δελφών, επανήλθε στο ζήτημα με το αρ.πρωτ. Φ. 11/13/3367/11.9.2014 έγγραφό της, με το οποίο ενημερώθηκε επίσης για την υπόθεση η Εισαγγελία Πρωτοδικών Άμφισσας. Ως απόρροια του εγγράφου αυτού σχηματίστηκε δικογραφία Β 2015-97 για την οποία η Προϊσταμένη της Υπηρεσίας έχει ήδη καταθέσει δύο φορές.

Επίσης, η ΕΦΑ με τα αρ.1913/19.5.2015, Φ.11/13/2353/19.6.2015 και 2566/13.7.2015 έγγραφά της επανήλθε στο ίδιο ζήτημα προς το Δήμο Δελφών μετά από καταγγελία της παράταξης «Πολίτες στο προσκήνιο». Σε απάντηση αυτών των εγγράφων ο

Δήμαρχος Δελφών, κος Αθανάσιος Παναγιωτόπουλος με το αρ.πρ.15869/24.6.2015 έγγραφο ενημέρωσε ότι η όποια βλάβη στο μονοπάτι Δελφών-Χρισσού έχει αποκατασταθεί, και ότι «δεν τίθεται πλέον θέμα ελεύθερης ροής λυμάτων προς το δελφικό τοπίο». Την ίδια άποψη κατέθεσε στην Εφορεία η Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφερειακής Ενότητας Φωκίδας με το αρ.πρ. 95848/4656/25.8.2015 έγγραφό της, στο οποίο αναφέρεται ότι «δεν υπήρχε ροή λυμάτων-υγρών αποβλήτων και καθόλου δυσοσμία», και δεν υπάρχει «παρουσία υγρής λάσπης στην περιοχή του μονοπατιού».

Την Τρίτη 2 Φεβρουαρίου 2016 μετά από προφορική καταγγελία του κου Παναγιώτη Μέγκου προς την Προϊσταμένη της αρμόδιας Εφορείας για ανεξέλεγκτη ροή λυμάτων από το δίκτυο αποχέτευσης του Δήμου Δελφών σε τμήμα του μονοπατιού, πραγματοποιήθηκε αυθημερόν αυτοψία από υπαλλήλους της ΕΦΑ Φωκίδας. Κατά την αυτοψία δεν διαπιστώθηκε ροή λυμάτων εκτός των φρεατίων ή των αγωγών, παρά μόνο η ύπαρξη λυματολάσπης που έχει στεγνώσει και άλλα απορρίμματα. Σχετικά με τα αποτελέσματα της αυτοψίας ενημερώθηκε η Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με το αρ. πρωτ. 49578/28033/623 έγγραφο. Επίσης, με το αρ. πρωτ. 38295/21862/488/ έγγραφο της Εφορείας ζητήθηκε από το Δήμο να προβεί άμεσα σε ενέργειες καθαρισμού.

Μετά την Α-2016/130/11.2.2016 παραγγελία του κου Εισαγγελέως Άμφισσας, η οποία παρελήφθη στην Υπηρεσία στις 17.2.2016 (αρ. πρωτ. 576) για τη διενέργεια ελέγχου μετά από την καταγγελία του κου Π. Μέγκου, πραγματοποιήθηκε εκ νέου αυτοψία στο αρχαίο μονοπάτι Δελφών-Χρισσού, την Τετάρτη 24 Φεβρουαρίου 2016 από κλιμάκιο υπαλλήλων της Εφορείας.

Σύμφωνα με το πρακτικό της αυτοψίας στη θέση «Κουτοπόζα» Δελφών, ακριβώς κάτω από τον οικισμό των Δελφών και σε μεγάλη απόσταση από τον οργανωμένο αρχαιολογικό χώρο των Δελφών, δεν διαπιστώθηκε καμία διαρροή λυμάτων εκτός των φρεατίων, και τα φρεάτια ήταν καθαρισμένα. Στη θέση Αγία Βαρβάρα και επί του λιθόστρωτου, υπεδείχθη από τους καταγγέλλοντες, σημείο όπου στην παλαιότερη αυτοψία είχε διαπιστωθεί λυματολάσπη και στο χρόνο που μεσολάβησε είχε προφανώς αποπλυθεί. Διαπιστώθηκαν μόνο κάποια πλαστικά απορρίμματα και μερική αποξήλωση του λιθόστρωτου του μονοπατιού και της ξερολιθιάς η οποία το οριοθετούσε. Η παλαιότητα των αποξηλωμένων λειψάνων δεν διαπιστώθηκε δεδομένου ότι δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία και βιβλιογραφικές αναφορές εν γένει για το μονοπάτι. Επίσης ο Δήμος Δελφών μετά το σχετικό έγγραφο της ΕΦΑ Φωκίδας, είχε μεριμνήσει για την κοπή των χόρτων και τη μερική διευθέτηση των λίθων για την καλύτερη βατότητα. Τέλος, εκτός της πορείας του μονοπατιού σε δύσβατο σημείο, στην περιοχή Αγία Βάρβαρα και σε απόσταση περίπου 60μ. ανατολικά του ορίου της περίφραξης της ανασκαφής, η οποία διενεργήθηκε κατά τα έτη 2005-6 από την Προϊσταμένη τότε της Ι΄ Εφορείας Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων, στην ΕΦΑ από τον καταγγέλοντα πλαστικός αγωγός διαμέτρου 30 εκ., ο οποίος είναι καταχωμένος και φαίνεται μόνο μικρό μέρος της απόληξής του. Στο σημείο απόληξης του αγωγού, είχε σχηματιστεί αυλάκι μήκους 6μ. και πλάτους 35εκ. περίπου, από την απορροή του, η οποία καταλήγει σε κρημνώδες και μη προσβάσιμο σημείο. Σε επαφή με την απόληξη του αγωγού διαπιστώθηκε μόνο μικρή ποσότητα στάσιμου νερού. Στο συγκεκριμένο σημείο (συντεταγμένες Χ:368008 και Υ: 4259410) δεν παρατηρήθηκε άμεση βλάβη αρχαιοτήτων. Επίσης, ότι από το 2003 και αφού ο οικισμός των Δελφών συνδέθηκε με τη μονάδα του βιολογικού καθαρισμού, ο αγωγός αυτός χρησιμοποιείται για την εκτόνωση του δικτύου. Η ύπαρξη του αγωγού αυτού ουδέποτε είχε αναφερθεί στην Προϊσταμένη της αρμόδιας Εφορείας, η οποία ανέλαβε Υπηρεσία το 2010, και δεν ήταν επίσης γνωστός στους νυν υπηρετούντες αρχαιολόγους. Ασαφής μνεία ενδεχομένως αυτού του αγωγού γίνεται μόνο σε έγγραφο με αρ.πρ. Φ.11/4/446/4.3.2009 της Ι΄ ΕΠΚΑ προς το Δήμο Δελφών για την απομάκρυνσή του, το οποίο δεν απαντήθηκε ποτέ από το Δήμο.

Συμπερασματικά αναφέρουμε ότι:

1. Στα σημεία τα οποία αναφέρονται στην καταγγελία και τα οποία απέχουν 2 χλμ. σε ευθεία από τον οργανωμένο αρχαιολογικό χώρο των Δελφών, δεν διαπιστώθηκε κατά τις αυτοψίες ροή λυμάτων.

2. Η βατότητα του μονοπατιού είναι σε σχετικά καλή κατάσταση και οι όποιες καταστροφές προέρχονται μάλλον από την παράνομη βοσκή κοπαδιών για την οποία η ΕΦΑ έχει προσφύγει εδώ και έτη στη Δικαιοσύνη.

3. Η ΕΦΑ Φωκίδας ανταποκρίθηκε άμεσα σε όλες τις καταγγελίες και διαβίβασε εγκαίρως την υπόθεση στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Άμφισσας, προκειμένου να ελεγχθούν οι αρμόδιες υπηρεσίες.

4. Ζητήθηκε από το Δήμο Δελφών η παύση της λειτουργίας του αγωγού που απολήγει στη θέση Αγία Βαρβάρα, καθώς επίσης η συχνή επίβλεψη και καθαριότητα των υφιστάμενων φρεατίων.

Ο Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Ακριβές Αντίγραφο

Η Προϊσταμένη του Τμήματος της Γραμματείας,
Αρχείου και Ενημέρωσης Κοινού
Χ. Μάκα

